

LITERATUUR

In deze rubriek wordt u geïnformeerd over nieuwe literatuur op het gebied van terrariumverzorging en de systematiek van slangen. Ook kan (op speciaal verzoek) af en toe een literatuuroopgaaf geplaatst worden over de determinatie van de slangen van een bepaald land of van een systematische groep. Tips voor nieuwe literatuur en boekbesprekingen ingezonden door lezers zijn van harte welkom. Redakteur: Jan Cor Jacobs, Tesselschadestraat 6, 3521 XV Utrecht, tel. 030-935432.

BOEKBESPREKING

door

ADAM WRIGHT

Les Serpents de la Guyane française; Jean-Philippe Chippaux, 1986. Editions de l'Orstrom. Faune Tropicale XXVII. Institut Français de Recherche Scientifique pour le Développement et Coopération, Paris. Pp 165. ISBN 2-7099-0829-8.

Het is plezierig een nieuw, diepgaand boekwerk onder ogen te krijgen van een gebied en een continent waaraan tot nu toe weinig aandacht is besteed.

Gebaseerd op studies van meer dan 1100 exemplaren is dit het eerste boek wat zich bezig houdt met de slangen van Frans-Guyana. Als zodanig behandelt het 7 families, 49 genera en 90 soorten. Van de meeste soorten zijn diagrammen van de kopbeschubbing van een uitstekende kwaliteit weergegeven, alsmede verspreidingskaarten die zijn gebaseerd op informatie van veel lokaties. Hoewel het grootste gedeelte van het boek in het frans is, is er van alle slangen van het gebied een engelse determinatietabel toegevoegd met inbegrip van de 20 soorten uit het Amazone-bekken die nog niet in Frans-Guyana verzameld zijn maar waarvan we dat op korte termijn

wel mogen verwachten.

Van iedere aparte soort wordt een grondige omschrijving gegeven (beschubbing, kleur en formaat), inclusief synoniemen, omgeving waarin het dier voorkomt en het verspreidingsgebied, aangevuld met eventuele opmerkingen.

Deze publikatie stelt voor *Epicrates cenchria maurus* te verheffen tot aparte soort: *Epicrates maurus* Gray.

Tevens roept dit boek op om verschillende genera te herzien: met name het *Liophis* - *Lygophis* - *Leimadophis* - *Rhadinaea* - complex en *Pseustes* zouden hiervoor in aanmerking komen.

In de tekst staan veel diagrammen van bovenkaak structuur en vorm - de basisgids van taxonomen voor probleemgroepen. Er is ook een hoofdstuk over ekologische studies met diverse erg interessante tabellen. Hierin wordt geografische- en biotoop informatie per soort gegeven. Ook wordt gesproken over dagritmes (van al de 90 soorten laat het aktiviteitsperiodes van telkens 24 uur zien) en analyses van maaginhoud van al deze soorten. Grafieken geven aan wanneer men de meeste jonge dieren kan tegenkomen (over een maand gemeten) en variaties in de geslachtsratio van gevangen dieren per seizoen staan vermeld.

Al met al vond ik dit een fascinerend boek. Ik zou echter niet willen suggereren dat het een grote aantrekkingskracht heeft op met name beginners, die toch al niet veel slangen uit Frans-Guyana tegen zullen komen!

Eén kenmerk in de determinatietabel bij *Eunectes irriteerde* me, waar zeldzame soort/veel voorkomende soort werd gebruikt als onderdeel van een determinatiekenmerk. Hoe kun je dit nu weten wanneer je er maar één hebt gezien!

Maar voor iedereen die geïnteresseerd is in herpetologische literatuur, of degenen die wil-

len ontdekken hoe ze een goede wetenschappelijke gids van een gebied moeten samenstellen, is dit het ideale boek om te kopen.

Het is goed geschreven, bevat recent taxonomisch materiaal (en duidelijk!), de diagrammen zijn uitstekend, de onderschriften helpen en alleen al om de bibliografie die verwijst naar meer dan 150 relevante artikelen is het zeer de moeite waard om te kopen.

Als een regionale gids haalt het bijna het niveau van het boek "A guide to the snakes of Uganda" van C.R.S. Pitman (veel lof dus, want dit is mijn favoriete slangenboek!). Een prima boek.

Die Arizona-Königsnatter *Lampropeltis pyromelana* (Cope) 1866 - ein Schlangenuwiel aus dem westlichen Nordamerika; L. Trutnau. Herpetofauna (Ludwigsburg), 1984, Vol. 6 (33): 12-19.

In dit uitgebreide artikel beschrijft de auteur vier ondersoorten van *Lampropeltis pyromelana* en wel *Lampropeltis pyromelana pyromelana*, *Lampropeltis pyromelana infralabialis*, *Lampropeltis pyromelana knoblochi* en *Lampropeltis pyromelana woodini*. Ook beschrijft hij waar de dieren voorkomen, hun habitat, hun prooivanggedrag en eetactiviteit, hun activiteitsperiode en hun winterslaap. Ook beschrijft hij een kweek van *Lampropeltis pyromelana woodini*. Paringen vonden plaats op 16, 17, 20 en 28 mei en op 1 Juni. Door twee mannetjes bij elkaar te zetten werden de paringen duidelijk gestimuleerd. Gedurende de voortplantingstijd was de temperatuur 24-28°C. Op 9 juli legde het vrouwtje drie eieren (15-17x50-60 mm). Op 28 en 29 september kwamen de jongen uit hun ei. (4,94-5,88 g, 225-240 mm). Enige weken na het uitkomen aten twee jongen al jonge hagedissen (*Uro-*

saurus). Het derde jong at alleen net-gedode naakte muisjes, welke de overige twee diertjes weer weigerden.

Een paartje *Lampropeltis pyromelana pyromelana* paarde op 6 mei. Op 24 juni werden vier eieren gelegd in een daarvoor klaargezette plastic doos gevuld met vochtig mos. Op 31 augustus en 1 september kwamen de eieren uit en de jongen (22-24 cm) vervelden na 9-10 dagen. De jongen weigerden muizen en moesten gedwangvoerd worden.